

פרשת בהעלותך

נושא השבוע: הסתפקות במועט

נושא השבוע

הסיפור על "קברות התאוה", אחד מסיפורי התלונות במדבר, מדגים את ההפך מ"הסתפקות במועט". האספסוף, ובעקבותיהם בני ישראל "התאוו תאוה". המילה **תאוה** מופיעה פעמים רבות בהוראה של תשוקה גופנית או חומרית אסורה. הם מזכירים את מיני הירקות והדגים שמצרים היתה עשירה בהם ומבקשים "מי יאכילנו בשר?" בני ישראל לא היו רעבים. הם קיבלו מן, שטעמו כ"טעם לשד השמן" וניתן היה לבשל ולאפות אותו בצורות שונות. אולם הם **התאוו** לבשר. בסופו של הסיפור הגיז להם ה' שלום, אך בעוד הבשר בין שיניהם היכה בהם מכה גדולה. לכן נקרא המקום "קברות התאוה".

מה בפרשה

- **פסח שני** - עבור הטמאים שלא הקריבו את קורבן הפסח במועדו נדחה החג ל"ד באייר.
- **החצוצרות** - משה נצטווה לעשות חצוצרות אשר התקיעה או התרועה בהן על ידי כוהנים ישמשו סימן לאסיפת עם ולנסיעת המחנות.
- **"שיר הארון"** - תפילה שמשה היה מתפלל בנסוע הארון ובנוחו.
- **תבערה** - כתוצאה מתלונות בני ישראל בערה אש ה' במחנה.
- **קברות התאוה** - בני ישראל התאוו למה שאכלו במצרים ובמיוחד לבשר. משה הביע לפני ה' את התמרמרותו על העול הכבד שהוטל עליו וה' ציווהו לבחור שבעים זקנים שיעזרו לו. לאחר מכן הוריד שלום רבים והכה את העם במגיפה.
- **צרעת מרים** - מרים ואהרן דברו רעות במשה וה' ענש את מרים בצרעת. משה התפלל לרפואתה.

נושאים לשיחה

ניתן לפתוח את הדיון בשאלה **מדוע** התאוו בני ישראל לבשר? מדוע לא הסתפקו במן? ומכאן לשאול את התלמידים אם גם הם **מתאוים** לעתים לדברים שהם לא ממש זקוקים להם. האם הם מכירים את הרצון לקנות עוד ועוד גם כשיש להם מספיק? האם גם הם חוזרים על המשפט "אמא/ אבא, תקנו לי..." ובאיזה הקשרים? כיצד ההורים מגיבים לבקשות כאלה? אם היו צריכים לקנות הכל מ"דמי כיס" שלהם האם היו מוותרים על חלק מהדברים?

בעקבות השיר, ניתן לשאול את התלמידים מדוע שחט האכר את התרנגולת ומדוע "נענש"? ניתן לשוחח על **הקושי** לשמוח בחלקנו. מדוע **קשה** לנו להיות **מרוצים** ממה שיש לנו? ניתן לדבר על הציפיה שהאושר יבוא אם רק יהיה לנו כך וכך. ניתן להזכיר את הביטוי "הדשא של השכן ירוק יותר", ולשוחח על כך שההשוואה לאחרים והקנאה, יוצרים בנו תסכול. ניתן לשאול על אילו דברים בחייהם הם **שמחים בחלקם** וכיצד ניתן לשנות את נקודת המבט לחיובית וטובה.

מ ד ר ש

המדרש לקוח ממסכת אבות שבמשנה, שבה אוסף של משניות העוסקות בהתנהגותו של האדם בחייו. התנא בן זומא נותן לנו מפתח להבנת היחסיות של העושר ושל האושר. ניתן לפתוח עם התלמידים בשיחה על אנשים עשירים: אלו אנשים עשירים הם מכירים, לפי מה נמדד העושר שלהם? האם הם שמחים בעושרם? האם הם שואפים תמיד לעוד רכוש? יש להבהיר כי אדם הופך להיות "עשיר דיו" – כאשר **די לו** במה שיש לו, וזה כבר אינו ניתן למדידה והשוואה אלא **סובייקטיבי**. לזאת התכוון בן זומא: מי ששמח בחלקו אינו עשיר אולי בעיני העולם, אך עשיר מספיק בעיני עצמו. מי שאינו שמח – אף פעם לא יהיה עשיר, תמיד יחסר לו עוד משהו. **ההסתפקות במועט** היא המפתח לאושר משום שברגע שהחלטת שמספיק לך מה שיש לך – אתה רגוע, אתה שלם עם עצמך וטוב לך. כעת ניתן לעשות עם התלמידים רשימה של מה שיש להם, מה טוב להם (לא רק רכוש חומרי! גם משפחה, חברים, כשרונות). כך נוכל לראות במה אנחנו **עשירים**, ולא רק מה חסר לנו והיינו רוצים להשיג.

פעילות נוספת

ניתן להפעיל את הכיתה בכמה הפעלות המפתחות את יכולת ה**צמצום** וה**הסתפקות במועט**. המשחקים קלילים ויכולים אף לתרום לאווירה נעימה בכיתה.

למשחק הראשון, נדרשים כל התלמידים לעמוד כל אחד על כסאו במעגל. המורה מסתובבת ולאט לאט מוציאה כסאות מהמעגל. התלמידים צריכים להתמקם מחדש - בלי לרדת מהכסאות כלל! – רק בעזרת הידים וגרירת הכסא. התלמידים נדרשים להצמד ולהתמך אחד בשני ככל שכמות הכסאות יורדת, והמטרה היא שכמה שיותר תלמידים ישארו על כמה שפחות כסאות. (מי שנופל יוצא מהמשחק!).

משחק אחר הוא לתת לתלמידים מכתב שכתוב מראש ע"י המורה. כל ילד צריך לצמצם את המכתב לכמה שפחות מילים - למברק. פעילות זו כמובן מפתחת את יכולת הסינון בין **עיקר לטפל**. **אפשרות אחרת** היא לתת לשני תלמידים לספר במשך דקה על חוויה שקרתה להם. לאחר מכן, עליהם לספר את אותו מקרה במשך כחצי דקה, ולאחר מכן בעשר שניות...